

ARCHIEF
CODEKAMER

Kopie No. 26

REFERENTIE No:
7101

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

INFORMATIEKOPIE:

Dir./Afd.:
Visie:
Ag. No.:
Dossier:

Z
dbi, -/pl, -/ef
Zs
dio, -/pz
doa, -/op
dges
dww
dwh
dwb

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

22 maart 1960

BESTEMD VOOR:

min..v. b.z.

no 6775

DATUM VAN AFZENDING:

21 maart x1960

AFKOMSTIG VAN: washington
informatiekopie geseind aan: new york

PARAAF/OPM:

geheim

naar aanleiding van enkele ondershandse en strikt vertrouwelijke aanwijzingen van een ambtenaar van het state dept hk van welke aanwijzingen ik moge verzoeken n i e t tegenover amerikanen te doen blijken slhk waaruit kon worden opgemaakt dat het van nut zou kunnen zijn om op zeer korte termijn een eerste gedachtenwisseling te hebben op state over een eventuele behandeling van de kwestie nieuw guinea in de komende algemene vergadering cma hadden twee mijner medewerkers een gesprek met chadbourn en cromwell resp swiss beneluxs affairs en beneluxs desk stp

aangezien niet op de bovenbedoelde aanwijzingen kon worden teruggevallen werd dezerzijds als reden voor het gesprek aangegeven dat het mij nuttig voorkwam eens een g e h e e l p e r s o o n l i j k e uiteenzetting te doen geven van de verschillende aspecten van een nieuw nng debat cma zowel ten einde cok mogelijk enige preliminaire aanwijzingen te verkrijgen van het denken van het state dept als om cma vooruitlopende op nadere instructies cma reeds een eerste bijdrage te leveren tot die gedachtevorming stp

dezerzijds werd als volgt betoogd dbbpnt primo een nieuwe behandeling van de n g zaak in de aanstaande assemblee staat nog niet vast doch lijkt niet onwaarschijnlijk stp reeds in het afgelopen najaar werd door u op state gesteld dat u meende daarmee rekening te moeten houden stp sindsdien is ons in new york gebleken dat indonesier/sondages onder nomen hebben bij aa landen over deze kwestie stp voorts dient te worden gedacht aan recente uitlatingen van subandrio terzake die cma hoewel hij zich niet uit drukkeliijk committeerde cma ten minste de conclusie schijnen te wettigen dat hij inscriptie overweegt stp voor zover de indonesische regering een dergelijke stap niet reeds als afleidingsmanoeuvre in verband met de binnenlandse toestand nodig heeft cma dient

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

-2-

Ref. No.: 7101

Rubricering: geheim

daarbij niet vergeten te worden welke critiek vorig jaar hier te lande tot uitdrukking werd gebracht in verband met het niet reeds toen weer aanhangig maken van de kwestie stp een en ander geeft ons dan ook gereede aanleiding om met een nieuw initiatief rekening te houden en althans ons daarop voor te bereiden stp secundo onze kansen staan er bij een volgend debat minder gunstig voor stp de nieuwe leden wier toetreding dit jaar kan worden verwacht cma mogen verwacht worden indonesie te steunen stp een zekere stem zoals cuba is ons waarschijnlijk ontvallen stp indien het al mogelijk zal zijn een resolutie te blokkeren dan zal de marge heel gering zijn en zal een actieve bewerking van met name de latinos waarvan een deel door wijziging in delegaties en regeringen vrijwel vers tegenover deze zaak komt te staan cma uiterst noodzakelijk zijn stp tertio indien de zaak aanhangig gemaakt wordt moeten cma hoe ook de uitkomst zal zijn cma schadelijke gevolgen worden verwacht stp indien een resolutie opnieuw wordt afgestemd lijkt het alleszins waarschijnlijk dat indonesie opnieuw zal zoeken naar mogelijkheden om hun frustratie door directe actie tegen ons af te reageren stp ik elk geval mag worden verwacht dat zij tijdens het debat zullen trachten de spanning op te voeren stp aanvaarding van een resolutie welke cma gezien onze onmogelijkheid om in verband met onze verplichtingen tegenover nng tot spreken over de soevereiniteit over te gaan cma zal waarschijnlijk nog ergere gevolgen hebben omdat de indonesiers in een dergelijke ontwikkeling van zaken een soort van vrijbrief zullen weten te zien voor allerhande illegaal optreden stp quarto onze positie laat ons geen ruimte voor een compromis stp indien al theoretisch gesteld zou kunnen worden dat aanvaarding door nederland van een vaag gestelde resolutie tot overleg over aanverwante kwesties weinig schade kan doen cma dient te worden bedacht dat voor de papoeas die deze nuances niet kunnen onderscheiden cma elk begin van overleg over enig aspect van n g als een begin van het einde zal worden gezien en het vertrouwen in ons zal wegvagen quinto het is ook een algemeen westers en derhalve een direct amerikaans belang dat een ontwikkeling als onder tertio bedoeld niet plaatsvindt stp elke onruststokerij in indonesie gepaard gaande aan een behandeling in de vn is tegen het westerse belang aldaar aangezien dit de communisten in de kaart speelt stp eventuele maatregelen binnenslands of in het grens gebied die indonesie zou kunnen nemen bij het verwerpen

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
5. Het is niet in openbaar te verspreiden (zie Richtlijnen).
6. Het is niet toegestaan te kopiëren of te verspreiden.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7101

- 3 -

Rubricering: geheim

van een resolutie of bij het niet opvolgen door neder land van een in de a v aanvaarde resolutie cma zal er voorts toe leiden dat andere westerse landen bij deze zaak direct betrokken worden cma niet slechts bij militaire acties doch ook bij verdere maatregelen binnenslands waar gemengde belangen betrokken zijn seksto het belang van de papoeas zelf dient niet te worden vergeten stp wij vervullen daar een algemeen erkende en gewaardeerde nuttige taak stp australie wenst te zien dat wij daar blijven doch ook de vs heeft zich in deze zin uitgelaten septimo in verband met secundo en met hetgeen hiervoor werd gesteld omtrent de directe en indirecte amerikaanse belangen cma zal niet meer kunnen worden volstaan met volledige neutraliteit van amerikaanse zijde in de verwachting dat cma zoals vroeger cma wel een voldoende aantal tegenstemmen zal worden gehaald stp indien daarbij zou worden gevreesd voor repercussies in de verhoudingen tot de aa landen dient te worden bedacht dat zelfs wij geen aanwijsbare schade hebben ondervonden in onze relaties met die landen in verband met het n g geschil stp hetzelfde geldt voor australie en de andere westerse landen die ons gesteund hebben stp hk voor de vs ligt dit natuurlijk iets anders aangezien steun een wijziging in het amerikaanse stand punt zou betekenen stp slhk het gemakkelijkst en minst opvallend en bovendien het meest effectief in verband met het voorgaande cma zou zijn een steun thans ter voorkoming van inscriptie stp dit zou wellicht kunnen worden gedaan door bewerking van invloedrijke aa landen cma gericht op het door deze landen doen uitbrengen van een negatief advies aan indonesie bij de eerste sondages terzake stp naar aanleiding van het voorgaande hebben mijn medewerkers nogmaals de nadruk leggende op het zuiver persoonlijke karakter van de gedachtenwisseling cma gevraagd welke steun naar de mening van hun gespreks partners van de vs mocht worden verwacht stp chadbourn zeide hierop uiteraard nog geen antwoord te kunnen geven stp hij meende evenwel dat bij de bepaling van het amerikaanse standpunt zwaar zou wegen het algemene amerikaanse streven om indonesie van een verder afzakken naar het communistische kamp te weerhouden stp dezerzijds is daarop opgemerkt dat afgezien van het gestelde onder quinto hierboven en de daar omschreven risicos voor de indonesisch amerikaanse verhoudingen cma het ook een indonesisch belang was om de huidige

- 4 -

1. Up een codeber. mag teigr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Alstapten van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Over de inhoud van een codeber. mag niet p. verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7101

- 4 -

Rubricering: geheim

neutrale positie te handhaven stp sukarno zou zeker niet zo snel de voordelen van het tussen de partijen in de koude oorlog doorspelen willen opgeven en de voordelen van amerikaanse hulp die hij dringend nodig had verspelen stp bovendien leek het zeer de vraag of hij gezien de krachtenverhoudingen binnenlands zoveel vrijheid van handelen had als wel eens werd beweerd stp dezerzijds werd dan ook gewaarschuwd tegen al te veel toegeven aan deze argumentatie aangezien men zich dan blootstelde aan elke soort van chantage stp

op verzoek van chadbourn werd evenwel toegezegd dat aspect nog eens nader te zullen belichten stp

tot zover het verslag van mijn medewerkers stp ik moge hieraan de volgende opmerkingen verbinden dbbpnt

a ik ben van gevoelen dat een betoog als het voorgaande cma waarbij de nadruk is gelegd op een enkel argument cma te weten het directe of indirecte amerikaanse belang bij het voorkomen van de verwachtbare verdere moeilijkheden cma meer tot de amerikanen spreekt dan een redenering gebaseerd op bondgenootschappelijke verplichtingen of een beroep op goedmaken van hetgeen door hen in het verleden is misdään stp deze laatste argumenten cma hoe goed gefundeerd ook cma hebben in het verleden getoond tegenover de vs regering nauwelijks effect te sorteren en het feit dat wij het nodig zouden vinden deze weer op te voeren cma zou een verzwakking van het hoofdargument kunnen bereiken stp zo wij erin willen slagen de amerikanen in deze tot actie te brengen dan geloof ik dat wij moeten aantonen dat het hun eigen belang is dat te doen en dat dit belang zwaarder weegt dan andere betrokken overwegingen stp

b ik geloof voorshands niet dat wij de vs ertoe zullen kunnen bewegen t e g e n een indonesische resolutie te stemmen indien deze even vaag zou worden geredigeerd als in het verleden stp zulk een omzwaai in het openbaar zou waarschijnlijk te moeilijk zijn stp indien wij de vs evenwel zover zouden kunnen krijgen dat men hier inziet dat het noodzakelijk is te trachten te voorkomen dat de kwestie opkomt cma zal het ook gemakkelijker zijn cma bij een mislukken dier poging cma later althans steun achter de schermen tegen een eventuele resolutie te verwerven stp

c voor een goed verloop van de actie hiervoor bedoeld zal het noodzakelijk zijn cma dat ik zo spoedig mogelijk instructies krijg teneinde op het daarvoor in aanmerking komende niveau een en ander formeel aan te snijden stp ik zal daarbij gaarne vernemen in hoeverre

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 710

- 5 -

Rubricering: geheim

het voorgaande betoog van mijn medewerkers cma hetwelk zij uitdrukkelijk als hun persoonlijke gedachten naar voren brachten doch hetwelk naar mijn mening geheel aansluit bij de gedachtengang van de regering cma in dit stadium dient te worden gebruikt en welke strategie u wenst te volgen stp inmiddels zal ik reeds cma in verband met de vertrouwelijk gesignaleerde tijdsfactor cma van een lunch welke ik tweeëntwintig dezer zal hebben met de directeur west europa mcbride gebruik maken voor een gedachten/wisseling op persoonlijke basis langs dezelfde Lijnen stp

d ik ben van gevoelen dat cma indien wij de amerikanen willen krijgen tot een bemiddelende activiteit als hiervoor bedoeld cma daarvoor overeenkomstige demarches elders noodzakelijk zullen zijn stp immers de amerikanen zullen hierin niet voorop willen gaan stp ik acht het evenwel niet onmogelijk hen te vragen om cma tezamen met bv het vk en australie cma onze stappen bij de daarvoor in aanmerking komende aa landen te ondersteunen stp

e ten slotte zal ik gaarne cma in verband met de bovenomschreven vraag van chadbourn cma uw appreciatie ontvangen van de kansen voor een verder afzakken van indonesie naar het communistische kamp stp wellicht zal een diepgaande studie terzake op basis van het omvangrijke materiaal te uwent kunnen bijdragen tot een tegenwicht tegen de angst die terzake cma vooral in de oostaziatische afdelingen van state bestaat stp

f ik ben mij bewust dat ik in de voorgaande gedachten gang vooropgesteld heb dat een nieuwe behandeling van de n g kwestie mag worden toegemoetgezien stp zelfs indien de indonesiers daartoe nog niet hebben besloten cma dan nog meen ik cma dat de risicos verbonden aan een vroegtijdige activiteit onzerzijds cma welke in verband met getoonde ongerustheid onzerzijds misschien zou kunnen bijdragen tot het tot stand komen van een dergelijk besluit van de indonesische regering cma niet opwegen tegen de gevaren welke ik verbonden zie aan een te laat in deze in het veld komen stp

van roijen 252.

1. Up een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).
2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
3. Uiter de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

REFERENTIE No:
7133

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

ARCHEEF No.
CODEKAMER

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL Nos: 180309; 184000-284

INFORMATIEKOPIE:

Z
dbi, -/pl, -/ef
Zs
dio, -/pz
doa, -/op
deu, -/oe, -/we
dges
dwh
dyb
dam, -/af

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

23 maart 1960

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z.

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No.:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING:

22 maart 1960

AFKOMSTIG VAN: washington
informatiekopie geseind aan new york

PARAAF/OPM:

confidentieel

tijdens het gesprek met sisco bedoeld in mijn tweehonderd negen en vijftig werd door hem ook de kwestie nieuw guinea ter sprake gebracht stp hij bevestigde dat voor de vs de risico s van een overgaan van indonesia naar het communistische kamp bijzonder zwaar wegen stp uiteraard wordt evenzeer ingezien dat de aanneming van een resolutie tot een situatie kan leiden welke praktisch voor de vs gelijkelijk onaangenaam zal zijn stp het standpunt van de vs zal dus het resultaat moeten zijn van een afwegen van deze beide mogelijkheden uit sisco s opmerkingen werd de indruk verkregen dat substantiele steun in het debat voorshands zeer onwaarschijnlijk moet worden geacht stp hij gaf te kennen persoonlijk slechts de mogelijkheid voor een koerswijziging van de vs te zien kma indien nederland aan amerika een argument verschafte op grond waarvan een ander standpunt zou kunnen worden ingenomen stp in dit verband vroeg hij zich af of er zich geen enkele mogelijkheid voordoet om kma al ware het slechts bij wijze van quote public relations eksercise unquote kma de bereidheid tot een gesprek in het vooruitzicht te stellen stp als voorbeeld noemde sisco de redevoering van de gaulle inzake algiers kma op grond waarvan de vs steun aan het franse standpunt had kunnen toezeggen stp dezerzijds is hem uitvoerig uiteengezet waarom van een dergelijke manoeuvre geen sprake zal kunnen zijn stp

sisco bleek van mening dat kma aangezien ook zijns inziens bij een volgende behandeling in de algemene vergadering ernstig rekening moet worden gehouden met de aanneming van een resolutie kma het inderdaad van het grootste belang zal zijn te trachten een inscriptie te voorkomen stp hij kon echter uiteraard nog generlei aanwijzing geven omtrent de daarvoor eventueel te verkrijgen amerikaanse steun stp wel noemde hij als

-2-

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLG

Ref. No.: 7133

-2-

Rubricering: confidentieel

Land van welks diensten wij ons in eerste instantie zouden moeten zien te verzekeren kma japan stp
gezien het zeer persoonlijke karakter van de mededelingen en suggesties van sisco kma die verklaarde persoonlijk volledig begrip te hebben voor ons standpunt hk met de franse houding inzake algiers zeide hij het bepaald niet eens te zijn slhk kma moge ik verzoeken om bronbescherming stp

van roijen 260.

P

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

4. Deelsters, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeslagen.

4. afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden ver-igd.